

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Spoială Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui,

Popa Viorel XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 18.03.2019 – 08.05.2019

instanța de apel: 06.06.2019 – 15.10.2019

instanța de recurs: 25.03.2020 – 23.09.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08 mai 2019, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, Popa Viorel a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 164 alin. 2) lit. c) și e) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost înlocuită măsura preventivă, arestul la domiciliu aplicată în privința lui Popa Viorel prin încheierile Judecătoriei Strășeni din 05.04.2019, cu măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea și urmând a fi menținută până la rămânerea definitivă a sentinței de condamnare.

Termenul ispășirii pedepsei penale în privința lui Popa Viorel, urmând a fi calculat de la data reținerii, cu includerea duratei reținerii și aflării inculpatului sub arest și arest la domiciliu de la 31.10.2018 ora 06:26 până la 08.05.2019.

A fost încasat din contul inculpatului Popa Viorel, în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 233 (două sute treizeci și trei) lei.

2. Prin sentință, prima instanță a constatat că, Popa Viorel, la XXXXX, aproximativ orele 18:00 urmărind scopul influențării minorului XXXXX să-și schimbe declarațiile făcute în cadrul unui proces penal pe faptul săvârșirii unei infracțiuni comise anterior în comun cu o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei, dându-și seama de caracterul

prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, în baza planului bine determinat de activitate infracțională și dirijat de o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei, având rolul de autor, împreună și de comun acord cu o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei, aflându-se la stadionul de fotbal din satul XXXXX, r-nul XXXXX, l-au amenințat pe minorul XXXXX cu răfuială fizică, după care i-au indicat să urce în automobilul de model „Hyundai Getz” cu nr. XXXXX condus de către Popa Viorel, unde minorul XXXXX percepând amenințarea ca fiind una reală de frica ca să nu fie maltratată, contrar voinței sale, a urcat în automobilul indicat, unde ulterior în adresa sa de la aceleași persoane au urmat amenințării cu răfuială fizică, încercând în asemenea mod de a-l convinge ca acesta să-și schimbe declarațiile în instanța de judecată. În acest timp XXXXX, încercând să părăsească automobilul, unde era deținut ilegal a fost oprit de către Popa Viorel și de o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei, care continuând să manifeste față de acesta un comportament violent manifestat prin adresarea unor amenințării și răfuială fizică, unde victima, percepând amenințarea ca reală de teama să nu fie maltratată a stat locului, după care Popa Viorel și o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei împreună cu XXXXX pe care l-au capturat și îl dețineau ilegal fără a reacționa la cerințele minorului de a fi eliberat s-au deplasat cu automobilul de model Hyundai Getz cu nr. XXXXX în direcția centrului satului XXXXX, r-nul XXXXX, unde, aceștia au fost întâmpinați de către o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei, care susținând acțiunile ilegale ale lui Popa Viorel și o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei încerca prin diverse metode de a-l convinge pe minorul XXXXX să-și schimbe declarațiile în instanța de judecată. XXXXX conștientizând că se află într-o situație periculoasă ce poate avea un impact negativ și distrugător pentru el în scopul de a putea scăpa de acele persoane care prezentau un real pericol pentru el fiind influențat psihologic și fiindu-i inspirată frica că imediat poate fi maltratată, i-a asigurat pe Popa Viorel și o altă persoană în privința căreia este disjunsă judecarea cauzei că își va schimba depozițiile ulterior în instanța de judecată unde este inculpat, comunicând că a săvârșit infracțiunea de care este acuzat de unul singur, iar în asemenea mod va crea o situație favorabilă lui Burlac Gheorghe care este inculpat pe aceeași cauză penală, după care a fost lăsat să plece.

Fapta constatată și reținută în sarcina inculpatului Popa Viorel a fost calificată în baza: „ art. 42 alin. (2), 164 alin. (2) lit. c) și e) Cod penal - răpirea unei persoane, și anume autor la răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, de două persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- reprezentantul legal al părții vătămate XXXXX – Cojocari Lidia, prin care a solicitat casarea sentinței în partea aplicării pedepsei inculpatului Popa Viorel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea în privința ultimului a unei pedepse minime sub formă de 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an;

- avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului Popa Viorel, prin care a solicitat casarea sentinței în partea aplicării pedepsei inculpatului Popa Viorel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea în privința ultimului a unei pedepse sub formă de 4 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, precum și casarea sentinței în partea încasării din contul lui Popa Viorel a cheltuielilor de judecată în sumă de 233 lei.

3.1. În motivarea cererii de apel, reprezentantul legal al părții vătămate XXXXX – Cojocari Lidia a menționat că:

- Popa Viorel are loc permanent de trai, este căsătorit și are doi copii la întreținere, anterior nu a fost judecat, a recunoscut vina și sincer se căiește de cele comise;

- la stadionul de fotbal din s. XXXXX raionul XXXXX, Popa Viorel nu l-a amenințat pe minorul XXXXX cu răfuiala fizică, iar ulterior în centrul satului el nu a participat la discuția dintre minorul XXXXX cu inculpatul Burlacu Gheorghe;

- tentativa din 08.10.2018 de sinucidere a minorului XXXXX nu este în legătură cu acțiunile incriminate lui Popa Viorel, nu au în privința inculpatului nici un fel de pretenții și nu doresc ca el să fie pedepsit.

3.2. În motivarea cererii de apel avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului Popa Viorel a menționat că:

- Popa Viorel are loc permanent de trai, este căsătorit și are doi copii la întreținere, anterior nu a fost judecat, a recunoscut vina și sincer se căiește de cele comise;

- nu corespund adevărului afirmațiile, precum că Popa Viorel la locul de trai se caracterizează negativ, în realitate, în referința nr.34 din 24.10.2018 eliberată de către primarul comunei Rădeni – Răbdău Petru este indicat că cetățeanul Popa Viorel este născut la data de XXXXX în s. XXXXX raionul XXXXX într-o familie de țărani, în prezent este căsătorit, locuiește în casa bunicii decedate, împreună cu soția Popa Rodica - a.n. XXXXX și doi copii: fiica XXXXX - a. n. XXXXX și fiica XXXXX - a.n. XXXXX. Nu are un loc de muncă stabil, este angajat pe cont propriu. Ca gospodar se caracterizează pozitiv, dar ca locuitor al comunei nu. Deseori intră în conflict cu locuitorii. Pe numele lui deseori sunt plângeri, atât la primărie, cât și la organele de ocrotire a ordinii publice”;

- nu este clar care a fost conținutul pretinselor plângeri și care a fost rezultatul examinării lor? Posibil ele au fost rezolvate anume în favoarea lui Popa Viorel? De asemenea, în instanța de judecată s-a constatat că la stadionul de fotbal din s. XXXXX, raionul XXXXX, Popa Viorel nu l-a amenințat pe minorul XXXXX cu răfuiala fizică, iar ulterior în centrul satului el nu a participat la discuția dintre minorul XXXXX cu inculpatul Burlacu Gheorghe, din care motiv însuși partea vătămată XXXXX și reprezentantul său legal Cojocari Lidia au pledat pentru neaplicarea în privința inculpatului a vreo unei pedepse;

- la faza urmăririi penale s-a constatat, că tentativa de sinucidere a minorului XXXXX din 08.10.2018 nu este în legătură directă cu acțiunile incriminate lui Popa Viorel, din care motiv el nici nu a fost pus sub învinuire pe art.150 Cod penal. Atunci de ce el ar trebui să achite cheltuielile pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr. XXXXX din 30.10.2018 și nr. XXXXX din 05.02.2019.

4. În cadrul ședinței instanței de apel din 15 octombrie 2019, avocatul părții vătămate, Chian Ana, a depus o cerere de retragere a cererii de apel depusă de reprezentantul părții vătămate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost admisă cererea de retragere a apelului înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate XXXXX – Cojocari Lidia și încetată procedura de judecare a apelului.

A fost admis apelul declarat de avocatul Gumeniuc Ion, în numele inculpatului Popa Viorel, casată sentința în partea pedepsei aplicate lui Popa Viorel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, prin care Popa Viorel a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 164 alin.(2) lit. c) și e) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aplicându-i-se o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, prin aplicarea art. 90/1 Cod penal, prima aparte a pedepsei cu închisoare de 2 ani 6 luni, urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

În rest au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

5.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

A indicat instanța de apel că este corectă concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunii prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzută de articolele 42 alin. (2), 164 alin. (2) lit. c) și e) Cod penal: răpirea unei persoane, și anume autor la

răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, de două persoane.

Motivele invocate în apel, ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului Popa Viorel sunt fondate, or, la soluționarea chestiunii respective se constată că prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 și 90¹ Cod penal.

Potrivit prevederilor articolului 394 alin. (2), pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de judecată era obligată să motiveze aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, lucru care nu a fost efectuat.

Reține instanța de apel că, în partea pedepsei, sentința atacată este lovită de nulitate, motiv pentru care se impune casarea părții respective și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă.

Ținând cont de circumstanțele cauzei enunțate, de persoana inculpatului Popa Viorel, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional, instanța de apel a considerat rațional și rezonabil să fie aplicată pedeapsa cu închise care va asigura atingerea scopului prevăzut la articolul 61 alin. (2) Cod penal.

Interpretarea judiciară a prevederilor articolului 90/1 Cod penal, care constituie sediul instituției condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei, în raport circumstanțele cauzei și persoana inculpatului Popa Viorel, anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele comise, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

A considerat instanța de apel că, față de inculpatul Popa Viorel este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei în condițiile prevăzute de articolul 90/1 Cod penal, astfel încât prima parte a pedepsei cu închisoare urmează a fi executată în penitenciar, iar restul pedepsei cu închisoare urmează a fi suspendată condiționat pe termenul de probațiune fixat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din articolul 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat că nu există un alt temei de a interveni în sentință.

6. Decizia instanței de apel din 15 octombrie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Spoială Sergiu în numele inculpatului Popa Viorel, prin care invocând în calitate de temeiuri pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8)* Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea unei pedepsei non privative de libertate lui Popa Viorel.

6.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Spoială Sergiu în numele inculpatului Popa Viorel a menționat că:

- nu este de acord cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală din mai multe considerente;

- instanța de apel nu numai că nu a verificat careva probe noi, deoarece în speță nu au fost, dar nici măcar nu a verificat probele existente, or, toată învinuirea este bazată pe declarațiile părții vătămate care până la urmă a contesta sentința în favoarea inculpatului;

- decizia instanței de apel reprezintă în sine declarațiile inculpatului, reprezentantului părții vătămate și în rest decizia reprezintă sentința instanței de fond fără a argumenta poziția sa, din punct de vedere legal;

- instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că inculpatul Popa Viorel de la data de 31.10.2018 până la data de 08.05.2019, a stat în arest preventiv și arest la domiciliu.

7. Referință asupra recursului declarat a fost depusă de către procuror, prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel pct. 6) și 8) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând lucrările dosarului în raport cu criticile invocate de către recurent, Colegiul penal consideră că, nici un temei de casare din cele menționate mai sus nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Potrivit pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în temeiul căruia recurentul indică precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde

motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expusă neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal constată lipsa în recursul declarat a oricărei motivații desfășurate, precum și lipsa argumentelor concrete, esențiale la caz, care în viziunea recurentului a-r vicia hotărârea contestată.

Colegiul penal, analizând textul deciziei atacate constată că, instanța de apel a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și întemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Popa Viorel sunt prezente elementele infracțiunii de răpire a unei persoane, și anume autor la răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, de două persoane prevăzute la norma art. 42 alin.(2), 164 alin.(2) lit. c), e) Cod penal, respectiv nu au fost încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în apel, hotărârea emisă cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

Deci, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești a constatat că pe lângă probele conținute din declarațiile părții vătămate și declarațiile martorilor, vina lui Popa Viorel se confirmă și prin probele scrise acumulate de organul de urmărire penală și examinate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, partea apărării nu a prezentat probe veridice, care ar răsturna esențial concluziile cu privire la vinovăția inculpatului Popa Viorel.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretins a fi comise de către instanța de apel, or, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept.

La acest capitol, Colegiul penal apreciază ca fiind nefondate alegațiile părții apărării în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Cu referire la incidența în speță a temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocată de recurent, Colegiul penal lecturând lucrările cauzei nu a constatat careva erori comise de către instanța de apel prin prisma respectivului temei.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Astfel, din textul recursului rezultă, că în viziunea recurentului probele administrate nu confirmă vina lui Popa Viorel în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, astfel instanța de apel la condamnat pe baza presupunerilor.

Reieșind din materialele dosarului se constată, că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin.(2), 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal după semnele calificative: *răpirea unei persoane, și anume autor la răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, de două persoane.*

În prezenta speță, instanța de recurs consideră, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, Popa Viorel în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Opozant criticilor invocate de recurent la acest capitol, precum că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, Colegiul penal menționează, că instanța de apel a descris clar constatarea vinovăției inculpatului, care a fost probată integral prin mijloacele de probă prezentate de către procuror care au fost apreciate de instanță ca fiind pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele, acestea fiind cercetate în ședința judiciară a instanței de apel, consemnate în procesul verbal și analizate de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate.

Față de lucrul judecat, Colegiul penal constată motivarea amplă și temeinică a soluției emise prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului Popa Viorel, astfel Colegiul penal conchide asupra faptului că hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs rezumă că, totalitatea argumentelor invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului ordinar și ca

urmare acestea nu sunt suficiente pentru a constitui erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor instanței de apel.

Totodată s-a constatat că instanța de apel a examinat prezenta cauza penală fără careva abateri de la normele de procedură, hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia fiind legală, întemeiată și argumentată, pedeapsa fiind stabilită argumentat, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În ansamblul circumstanțelor constatate, reieșind din faptul că argumentele invocate în recursul ordinar sunt neîntemeiate, precum și din considerentul că nu s-au depistat alte erori, examinate din oficiu, ce ar justifica casarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, cu menținerea deciziei instanței de apel, ca fiind legală, întemeiată și motivată.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Spoială Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Popa Viorel XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda